1ste Jaargang —Nr 25. Prijs : 5 centiemen Zondag 27 December 1914.

Gazet van Brussel

NIEUWSBLAD VOOR HET VLAAMSCHE VOLK

Handschriften worden niet terug gezonden

BEHEER EN REDAKTIE :
12, Zwarte Lieve Vrouwstraat, 12

AANKONDIGINGEN :
Plaatsaanvragen : 5 centiemen per halven regel ;
Andere aankondigingen : 10 centiemen ; Publiciteit : 30 centiemen.

O KERSTNACHT

—o—

1. O Kerstnacht, schooner dan de daegen,
hoe kan Herodes 't licht verdraegen,
dat in uw duisternisse blinckt,
en word geviert en aengebeden ?
Zijn hooghmoed luistert na geen reden,
hoe schel die in zijn ooren klinckt.

2. Hy pooght d'onnoosle te vernielen,
door 't moorden van onnoosle zielen,
en weckt een stad en landgeschrey,
in Bethlehem en op den acker,
en maackt den geest van Rachel wacker,
die waeren gaet door beemd en wey.

3. Dan na het westen, dan na'et oosten,
Wie zal die droeve moeder troosten,
nu zy haer lieve kinders derft ?
Nu zy die ziet in 't bloed versmooren,
aleerze naulix zijn geboren,
en zoo veel zwaerden rood geverft ?

4. Zij ziet de melleck op de tippen
van die bestorve en bleecke lippen,
geruckt noch versch van moeders borst.
Zij ziet de teere traentjes hangen,
als dauw, aen druppels op de wangen :
zij zietze vuil van bloed bemorst.

5. De winckbraeuw deckt nu met zijn booghjes
geloken en geen lachende ooghjes,
die straelden tot in 't moeders hart,
als starren, die met haer gewemel
het aenschijn schiepen tot een' hemel,
eer 't met een' mist betrocken werd.

6. Wie kan d'ellende en 't jammer noemen,
en tellen zoo veel jonge bloemen,
die doen verwelckten, eerze noch
haer frissche bladeren ontloken,
en liefelijck voor yder roken,
en 's morgens droncken 't eerste zogh ?

7. Zoo velt de zein de korenairen,
zoo schud een buy de groene blaeren,
wanneer het stormt in 't wilde woud.
Wat kan de blinde staetzucht brouwen,
wanneerze raest uit misvertrouwen !
Wat luid zoo schendigh dat haer rouwt !

8. Bedruckte Rachel, schort dit waren :
uw kinders sterven martelaeren,
en eerstelingen van het zaed,
dat uit uw bloed begint te groeien,
en heerlijck tot Gods eer zal bloeien,
en door geen wreedheid en vergaet.

JOOST' VAN DEN VONDEL.

(2,1. *d'onnoosle*, het kind Jesus, cf. Math. II, 16 18. — 4,1. *melleck*, melk. — 6,3. *doen*, toen. — 7,1. *zein*, zeis.

KERSTMIS

—o—

In zijn oorspronkelijke spelling bieden wij onzen lezers bovenstaand beroemd gedicht van onzen dichtervorst Vondel. Het past zoo treffend in den tijd waarin wij leven, zijn bloedig vizioen van den kindermoord stemt zoo innig overeen met onze vizioenen van dood en bloed op de Europeesche slagvelden. Zooveel " onnooslen „ vallen nu het moordend staal ten offer, zooveel zwaarden zijn thans rood geverfd en hoeveel moeders zullen nu haar lieve kinders derven!

Als de korenaren door de zeis worden zij geveld, de jongelingen en de mannen die de kracht en den trots uitmaakten van zoovele volken. En de profetie uit den Bijbel wordt weer vervuld : " Een stem werd uit Rama gehoord, geklaag en geschrei; Rachel die haar kinderen beweent en ontroostbaar is omdat ze niet meer zijn! „ En waarom die jammer en ellende? Door de schuld van de *politiek*, die het lot der volkeren in handen heeft. Hoor hoe Vondel ze brandmerkt :

Wat kan de blinde staatzucht brouwen,
Wanneer ze woedt uit misvertrouwen!
Wat is zoo schandig dat 't haar rouwt!

In onze nummers van 21 en 22 December heeft men in het artikel *Werelddrama* de Europeesche politiek in haar " blindheid „, haar " mistrouwen „, haar " schandig „ drijven tot den oorlog kunnen volgen.

En in de dagen dat wij de geboorte van het goddelijk Kind herdenken dat den vrede op aarde bracht aan de menschen van goeden wil, zien wij den vreeselijksten oorlog ontketend door politiekers en ophitsers van kwaden wil, zien wij wilde en heidensche rassen in strijd met kristenvolken, zien wij hoe zekere mogendheid die zich kristelijk noemt, niet tevreden den oorlog aangestookt, hem naar alle werelddeelen overgebracht en er volken van alle kleur in gemengd te hebben, voortgaan zooveel mogelijk landen tot krijg en menschenmoord aan te zetten en niet ophouden tot voortzetting der misdaad aan te drijven.

Doch wij weten het : er leeft een God, die in zijn ondoorgrondelijke raadsbesluiten deze rampen over het menschdom laat komen. Hij straft niet of hij zalft, hij wondt niet of hij heelt, en uit het zaad dat nu zoo mild gestrooid wordt zullen heerlijke vruchten groeien van werken des vredes. Het goede immers " en vergaat door geen wreedheid „.

Algemeen Overzicht

In het Westen. — De algemeene aanval der Franschen, die volgens het legerbevel van generaal Joffre voor doel had den vijand uit Frankrijk te verdrijven, schijnt geheel tot staan gekomen te zijn. Hernieuwde aanvallen noordelijk Nieuwpoort, gesteund door de Engelsche vloot, mislukten alle. Herhaaldelijk wordt de zeekust van uit de zee gebombardeerd, zonder dat er kans op ernstige voordeelen schijnt te bestaan. De kustplaatsen moeten zeer zwaar beproefd zijn; arme bewoners ! Het uitwerksel van het Fransche offensief is zoo goed als nul geweest, tot nu toe. Waarlijk, men gaat meenen dat de verbondenen de noodige aanvalskracht en zeker het vereischte doorzettingsvermogen niet bezitten om belangrijke voordeelen te behalen. In den toestand waarin zij zich thans bevinden, schijnt hun de overwinning niet toe te wenken.

De Engelschen zenden wel versterkingen en beloven al wat men verlangen kan, doch wij veroorloven ons te twijfelen aan de voldoende voorbereiding en dus de gevechtswaarde van Kitchener's geïmproviseerde legers.

Dat alles legt ons het rustig vertrouwen uit der Duitschers, wier organisatie, wier moed en wier vaderlandschen geest ook hun felste vijand moet bewonderen. Gustave Hervé, de beruchte Fransche antimilitarist, verzwijgt zijn bewondering ook niet voor het leger van den kaiser; onlangs schreef hij, dat de bondgenooten hun uiterste inspanning zullen noodig hebben om te kunnen opkomen tegen de 100 Duitsche legerkorpsen.

Feitelijk hebben de Franschen gedwaald met te gelooven dat de Duitsche linië in 't Westen ernstig verzwakt waren. Juist bij La Bassée, waarvan het bijzonder beweerd werd, wierpen zij zoo pas de Engelschen uit verschillende stellingen. Ook in 't Argonnenwoud valt de onafgebroken Duitsche vooruitgang niet te loochenen. En zooëven meldde de Fransche generale staf, dat de Duitschers hun front versterkt hebben : dat wil natuurlijk zeggen, dat de Franschen niet vooruitkomen. Nu het Russisch offensief gebroken is en de Duitsche keizer naar het front vertrokken is, mag men van Duitsche zijde nieuwe bedrijvigheid op het westfront verwachten. De taktiek der uitputting van den vijand keert zich tegen de bondgenooten zelven, zoowel als de overstroomingen op de Yzer. Dit feit valt niet te ontkennen. Op het gebied van militaire voorbereiding, legerinrichting en verzorging is Duitschland veruit de meerdere en valt zijn kracht nog in onafzienbaren tijd niet te breken. De onverholen verwachting dat de Russen den doorslag zouden geven werd bitter bedrogen. Wat blijft er dan nog te hopen over? De *uithongering van het Duitsche volk?*

Die is totaal mislukt en er schijnt geen ernstige kans op te bestaan. Wel verhoopte de Engelsche pers daar wonderen van, wel stelde de Engelsche vloot alles in 't werk om de scheepvaart te belemmeren, zelfs met schending van de rechten der neutralen, doch alles blijkt te vergeefs te zijn. Één ding zal de geschiedenis daarvan boeken : *dat Engeland het inzicht gehad heeft en getracht een volk van 70 miljoenen menschen uit te hongeren.* Dat is een gruweldaad zooals er nooit een in de geschiedenis gebeurd is, een gruweldaad, waarbij België en Noord-Frankrijk mede zouden opgeofferd zijn, evenals de honderdduizenden gevangenen diein Duitschland verblijven. Zij bewijst dat de Engelsche politiek van een cynische wreedheid is, wat we overigens zien in het betrekken van talrijke vreedzame volken in den oorlog, enkel voor Britanje's belang. En tot wat verschikkelijke wraakneming kon zulke barbaarsche handelwijze leiden?!

Over de beschieting der Engelsche kust werd ambtelijk medegedeeld dat Scarborough en Hartlepool onversterkte steden zijn, ofschoon ze verdedigd worden door kustbatterijen en kustbooten. Wat moeten wij dan zeggen van de beschieting der Belgische kustplaatsen door de Engelsche vloot? Zijn Oostende, Westende, Middelkerke, enz. versterkte plaatsen ? Of meenen de Engel-

schen dat hun alles toegelaten is, omdat zij zoogezegd strijden voor de beschaving en de vrijheid van de wereld? Dat schijnheilig refrein halen ze overal bij te pas, maar wij begrijpen toch altijd niet wat het werpen van bommen op Belgische steden met die beschaving en die vrijheid te maken hebben.

In het Oosten. — In Polen maakten de Russen opnieuw front tegen de achtervolgende Duitschers, die aanstonds tot den aanval overgingen. Het komt er immers op aan Warschau zoo lang mogelijk te dekken en in ieder geval tijd te winnen, want de miljoenenlegers staan met den Weichsel in den rug, waar weinig bruggen liggen en waarop het ijs het leggen van pontonbruggen belet. Volgens Londensche bladen duurt de vlucht der bevolking uit Warschau voort. Op 9 Dec. wierp een Zeppelin 18 bommen op de stad, waarbij 90 personen gedood en 50 gewond werden. Daags daarna kwamen opnieuw Duitsche vliegtuigen en lieten 6 bommen vallen. Warschau is gewis het mikpunt der Duitsche operaties.

In Galicië, bij Kresno-Tucho, en ten N. van de Karpathen bieden de Russen eveneens weerstand: de Oostenrijkers zonden er versterkingen uit Zuid-Polen naartoe. Natuurlijk zullen de Russen niet licht Galicië ontruimen, veelmeer blijven zij een hevigen druk uitoefenen op de Oostenrijkers, om deze zooveel mogelijk te verzwakken en daarna met de Duitschers klaar te geraken.

De Heilige Oorlog. — In Kaukasus blijven de Turken voordeelen behalen en zijvoeren te zee en te land er nog altijd troepen heen. Batoem en Kotur worden ernstig door hen bedreigd. Thans heeft de Turksche minister van oorlog, Enver Pacha, aldaar het opperbevel op zich genamen, met den Duitscher generaal-majoor Bronsart von Schellendorf. De Turksche troepen beschikken in Kaukasus over alle moderne strijdmiddelen : pantsertreinen, pantserauto's, motorbatterijen, vliegtuigen, ook zijn ze voorzien van sleden voor den Winter.

In Arabië breidt de Heilige Oorlog zich uit en ook in Soedan is een heftig oproer aan den gang. Men blijft verzekeren dat de Franschen Fez, de hoofdstad van Marokko, verloren hebben.

BELGIË

Postdienst

Op 1 Januari 1915 wordt in België een postdienst ingericht voor Duitsche bladen en tijdschriften. Te Brussel en Verviers zullen bestellingen aangenomen worden.

Turkije en de Belgen

Aan het blad *Die Post* wordt uit Konstantinopel gemeld : De vrijheid der burgers van vijandelijke Staten is maar weinig ingekort. Engelschen, Franschen en Russen moeten alleen dagelijks zich aanmelden. De Belgen daarentegen worden volkomen als Duitsche onderdanen behandeld. Alle Belgen, zelfs de staatsambtenaren zijn gebleven en ontvangen regelmatig hun loon.

Zooals men ziet, hebben de Turken de Belgische kwestie al spoedig opgelost!

Bij de Verbondenen

Een Belg die uit Frankrijk te Amsterdam aankwam vertelde aan den korrespondent van de *Ostseezeitung* op 10 December het een en ander over de toestanden bij de verbondenen. Wij vatten dit saam, onder alle voorbehoud, want wij weten bij ondervinding hoe zeer men persoonlijke verhalen moet mistrouwen, en wij willen ons niet laten beetnemen door « ooggetuigen », zooals b. v. de beruchte officieële onderzoekskommissie vroeger te Antwerpen.

Hier kan nochtans een grond van waarheid bestaan, vermits onze zegsman een Belg is, die spreekt over bondgenooten en niet alleen zijn eigen ervaringen geeft doch ook die van zijn broeder, officier in 't Belgisch leger. Men luistere :

In Frankrijk is het voor de vluchtelingen niet meer om uit te houden.

Overal heerscht de grootste moedeloosheid.

Alleen de Engelschen gelooven nog aan de overwinning. De Belgische officieren verklaarden openlijk dat op geen groote zegepraal meer te denken viel, omdat de bondgenooten daartoe de noodige taaiheid niet meer bezaten.

De verpleging is zoo treurig mogelijk. De meeste Belgische soldaten dragen stukken uniform.

De Engelschen toonen zich zeer ikzuchtig. Zij komen slecht overeen met de andere bondgenooten. De Engelsche officieren zijn koel tegenover de andere en treden als redders op.

Koning Albert is populairder geworden door den oorlog. De Belgische officieren beklagen nochtans dat men aan de genade van Engeland overgeleverd zij. Wantbij een eindoverwinning der verbondenen, ware België toch ook maar een Engelsche provincie meer.

En de verhaler voegde er bij, daar hij den korrespondent voor een Engelschman hield :

« Wij Belgen hebben uw volk nooit bemind. Het heeft ons in 't verderf gestort, omdat het ons beloofd heeft ons te helpen en daartoe niet in staat is. En indien Engeland ons ook kon helpen, het doet niets om niet ».

VAN ELDERS

OOSTENRIJK

De Oostenrijker correspondent van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* schrijft :

Naar aanleiding van het aanbod van Rusland in Rome, om de Oostenrijksche Italianen, die gevangen zijn, los te laten en naar Italië te zenden, schrijft de afgevaardige Bugatto uit Trente aan een vriend in Modena, dat Oostenrijk zich in een periode van wedergeboorte bevindt, omdat de oorlog met al zijn leed de volken weer samen voegt. De heldenmoed van de soldaten uit Trente, Triëst, Dalmatië en Friaul bewijst, dat zij niet alleen uit plicht vechten, maar met hun heele hart er bij zijn. De verhalen van het tegendeel in het buitenland zijn leugens. Wij blijven trouw aan Oostenrijk.

Verwonderen doet mij dit niets, want ieder, die de menschen in Oostenrijk kent, weet dat de volken elkaar niet haten, dat zij goed met elkaar overweg kunnen en het alleen maar de parlementariërs zijn en de menschen die van de politiek en partijdrift leven en in hun kranten de naties tegen elkaar ophitsen. Bestonden die niet, dan leefden we hier als in een vredespaleis. Zelfs de Tsjechen hebben nog onlangs aan Russische bladen laten weten, dat al hun heil in Oostenrijk ligt.

Op het slagveld, waar al die naties den vuurdoop ondergaan, waar in het gemeenschappelijk gevaar ze elkaar helpen, waar de gezonden de gewonden toedekken, hun sigaren geven, voor hen veldpostkaarten schrijven en hen troost toespreken, daar verdwijnen al die huiselijke twisten in het niet. Het geloof aan een eendrachtiger vaderland is een van de goede vruchten, die van dezen oorlog verwacht wordt.

En even onjuist als al de speculaties op de verdeeldheid, evenzoo logenachtig zijn de buitenlandsche berichten over de cholera. Er heerscht hier geen cholera en evenmin is het rivierwater met bacillen besmet. In het bulletin, dat het gemeentebestuur wekelijks uitgeeft, wordt gezegd, dat er in de afgeloopen week zich geen enkel geval van cholera heeft voorgedaan, en dat de gezondheidstoestand precies zoo is als verleden jaar. De sterfte was in October 1913 8,6 pct., nu 8,3 pct. Deze feiten worden met een groot aantal cijfers toegelicht. Een professor aan een van de hospitalen van het Roode Kruis zeide mij, dat, als er 30 choleragevallen in de stad waren, het veel zou wezen.

En de afgevaardigde Bugatto verzocht aan zijn vriend in Italië, om bekend te maken, dat men in Oostenrijk niet van honger sterft, dat men niet den oorlog verwenscht, men niet in zak en asch zit en het leven zijn gewonen gang gaat.

En ik kan verzekeren, dat het de volle waarheid is. Hier zijn de koffiehuizen en restauraties druk bezocht en in Londen, Parijs en Brussel zou men blij wezen, als men zoo weinig merkte van den oorlog als wij. Tegenover die lichtzijden staat, dat de levensmiddelen, waaronder vooral meel, zeer gestegen zijn, dat vele gewonden in de stad zijn, en door het stadsbestuur dagelijks 120,000 kr. worden uitbetaald aan de gezinnen, wier kostwinners in den oorlog zijn.

Het blad van de Oberste Sanitätsrat te Weenen bevoelt bij monde van den Stabsartz, dr. Pick, eenige nieuwe middelen aan tegen cholera, zooals gepulverseerde « Kieselsaure Tonerde ». Dit kregen in den Servischen oorlog de soldaten na elken aanval tot braken te drinken, en het bestond uit een mengsel van 200 gram poeders en 2/3 liter water. Van de 31 lijders genazen er 30. Zoowel in het gasthuis van Nisj als van Belgrado waren de resultaten van dit door prof. Stumpf in Wurzburg uitgevonden preparaat zeer gunstig. Het werkt ook zeer goed bij dysenterie. Verder werken inspuitingen van keukenzout zeer gunstig, terwijl in Griekenland tegen de cholera inentingen werden gedaan. Er zijn toen een half millioen menschen ingeënt. Het resultaat was zeer gunstig. Van hen, die niet ingeënt waren, stierven er van de 1000 drie-en-negentig, en van hen, die tweemaal ingeënt waren, 7 op de 1000.

LAATSTE TIJDINGEN

— Berlijn, 23 Dec., ambtelijk. — In de duinen bij Lombaertzijde en ten Z. van Bixschoote sloegen onze troepen de aanvallen gemakkelijk af.

Bij Richebourg-l'Avoué werden de Engelschen gisteren opnieuw uit hun stellingen geworpen. Ondanks wanhopige tegenaanvallen bleven alle de stellingen die wij aan de Engelschen ontnamen tusschen Richebourg en het Kanaal van Aire naar La Bassée, in onze handen en wij versterkten ze. Sedert 20 December namen wij 750 kleurlingen en Engelschen gevangen en bemeesterden 5 mitraljeuzen en 4 mijnenwerpers. Nabij het kamp van Châlons toonde de vijand een groote bedrijvigheid. De aanvallen ten N. van Sillerie, ten Z.-O. van Reims en bij Souain en Perthes, werden afgeweerd, gedeeltelijk onder zware verliezen voor de Franschen.

In Oost- en West-Pruisen bleef de toestand ongewijzigd. De gevechten in de streek van Bzura en Rawka houden aan, op den rechteroever der Pilitza is er geen verandering.

— Weenen, 24 Dec., ambtelijk. — Onze krijgsverrichtingen in de Karpathen hebben een gunstig verloop.

Het officieële Russisch bericht van 18 Dec. beweerde dat wij op het front van Lisko 3,000 gevangenen, een kanon en mitraljeuzen zouden verloren hebben. Deze bewering is een uitvindsel. Onze troepenafdeeling die hier vocht verloor aan dooden, gewonden en vermisten in 't geheel 2 officieren en 305 man. Geen enkel kanon, geen enkel mitraljeuze viel den vijand in de handen. De hevige gevechten bij Krosno, Jaslo, Tuchow en op de beneden-Dujanec duren voort. Op deze rivier hernieuwden de Russen ook verleden nacht hun vruchteloze, verliezenrijke aanvallen. Op de Nida blijft de strijd voorloopig onbeslist.

Nabij de monding van de rivier werd een brug van den vijand in brand geschoten. Ten Z. van Tornaszow werd door onze troepen een aanval van Kaukasische regimenten afgeslagen.

De gevechten van onze bondgenooten in de Bzura-Rawka-streek houden aan. Alzoo is op het gansche front een nieuwe slag ontbrand.

— Uit Weenen meldt een telegram van 24 dezer dat het terugtrekken van Oostenrijksch-Hongaarsche troepen in Servië volgens een officieël onderzoek te wijten is aan den slechten toestand der wegen die den toevoer van eetwaar en munitie belemmerde en aan het te groot vertrouwen van het opperkommando, dat te weinig rekening hield met den waren toestand.

De verrassende aanval der Serviërs moest voorzichtigheidshalve ontweken worden. De aftocht ging natuurlijk gepaard met gevoelige verliezen, doch de troepen zijn niet verslagen. De bevelhebber verzocht uit gezondheidsredenen om zijn ontslag en aartshertog Eugeen werd in zijn plaats gesteld.

— In de Adriatische zee is de Fransche onderzeeër *Curie* tot zinken gebracht en de bemanning gevangen genomen.

De Oostenrijksche duikboot XII torpedeerde een Fransch vlaggeschip van het type *Courbet*.

Nijveraars opgelet!

Tegen halven prijs zijn bij mij ten allen tijde nieuw en reeds gediend hebbende steeds te verkrijgen, zoo : krachtdamp maschienen, locomobielen, toestellen voor stokerijen, brouwerijen, suikerfabrieken, bakkerijen, chokoladefabrieken, maalderijen en mouterijen, motoren, pompen, drijfzaaks, oude ijzeren druk machienen, rails, wagons, vochtbehouders, leerriemen voor krachtverlegging, poelies, buizen, in een woord al wat U. begeeren mag. Bestendige tentoonstelling alle dagen van 8 tot 4 uren in de overgroote hallen van 't MATERIEL INDUSTRIEL BELGE 140, Molenstraat (Lutterbrug), Brussel-Zuid. (Trams 14, 50, 53.)

Verkoopers worden gevraagd voor gansch België.

Zich wenden tot het bureel van het blad

Drukkerij van de « Gazet van Brussel », 12, Zwarte Lieve Vrouwstraat, 12, Brussel.